

Bruselj, 17. decembra 2020
REV2 – nadomešča obvestilo (REV1) z
dne 17. avgusta 2020

OBVESTILO DELEŽNIKOM

IZSTOP ZDRUŽENEGA KRALJESTVA IN PRAVILA EU O IZVOZU IN UVOZU PREDMETOV KULTURNE DEDIŠČINE

Združeno kraljestvo je 1. februarja 2020 izstopilo iz Evropske unije in je postalo „tretja država“.¹ Sporazum o izstopu² določa prehodno obdobje, ki se bo končalo 31. decembra 2020. Do tega datuma se pravo EU v celoti uporablja za Združeno kraljestvo in v njem.³

V prehodnem obdobju se bosta EU in Združeno kraljestvo pogajala o sporazumu o novem partnerstvu, ki bo določal zlasti območje proste trgovine. Vendar ni mogoče z gotovostjo reči, ali bo ob koncu prehodnega obdobja tak sporazum sklenjen in bo začel veljati. V vsakem primeru bi tak sporazum z Združenim kraljestvom vzpostavil odnose, ki bodo v smislu pogojev dostopa na trg zelo drugačni od tistih na notranjem trgu,⁴ v carinski uniji EU ter na območju DDV in trošarin.

Zato se vse zainteresirane strani, zlasti gospodarski subjekti, s tem obvestilom opozorijo na pravni položaj po koncu prehodnega obdobja (del A spodaj). To obvestilo pojasnjuje tudi nekatere pomembne določbe o ločitvi iz Sporazuma o izstopu (del B spodaj) ter pravila, ki se bodo po koncu prehodnega obdobja uporabljala na Severnem Irskem (del C spodaj).

¹ Tretja država je država, ki ni članica EU.

² Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irška iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 29, 31.1.2020, str. 7; v nadaljnjem besedilu: Sporazum o izstopu).

³ Razen nekaterih izjem iz člena 127 Sporazuma o izstopu, od katerih pa nobena ni relevantna v okviru tega obvestila.

⁴ Zlasti sporazum o prosti trgovini ne določa načel notranjega trga (na področju blaga in storitev), kot so vzajemno priznavanje, načelo države izvora in harmonizacija. Sporazum o prosti trgovini tudi ne odpravlja carinskih formalnosti in kontrol, vključno s tistimi, ki se nanašajo na poreklo blaga in njegove vložke, ter prepovedi in omejitev uvoza in izvoza.

Nasveti deležnikom:

Da bi se obravnavale posledice iz tega obvestila, se deležnikom zlasti svetuje, naj preverijo, ali je treba pridobiti izvozna dovoljenja za predmete kulturne dediščine, ki se pošljejo v Združeno kraljestvo po koncu prehodnega obdobja.

Deležnike je treba tudi opozoriti, da bo po koncu prehodnega obdobja v skladu s pravom EU za predmete kulturne dediščine s poreklom iz Združenega kraljestva ali katere koli druge tretje države, ki so bili nezakonito izvoženi, veljala prepoved vnosa iz Združenega kraljestva v EU.

Opomba:

V tem obvestilu niso obravnavani:

- vprašanja vračanja predmetov kulturne dediščine,
- carinski postopki in formalnosti.

Za te vidike so v pripravi druga obvestila ali pa so bila že objavljena⁵.

Poleg tega je treba opozoriti na bolj splošno obvestilo o prepovedih in omejitvah, vključno z uvoznimi/izvoznimi dovoljenji.

A. PRAVNI POLOŽAJ PO KONCU PREHODNEGA OBDOBJA

Po koncu prehodnega obdobja se Uredba Sveta (ES) št. 116/2009 z dne 18. decembra 2008 o izvozu predmetov kulturne dediščine⁶ in Uredba (EU) 2019/880 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o vnosu in uvozu predmetov kulturne dediščine⁷ ne bosta več⁸ uporabljali za Združeno kraljestvo⁹. To ima zlasti naslednje posledice:

⁵ https://ec.europa.eu/info/relations-united-kingdom/overview/consequences-public-administrations-businesses-and-citizens-eu_sl.

⁶ UL L 39, 10.2.2009, str. 1.

⁷ UL L 151, 7.6.2019, str. 1.

⁸ Splošna prepoved iz člena 3(1) Uredbe (EU) 2019/880 se uporablja od 28. decembra 2020 (člen 16(2)(a) Uredbe (EU) 2019/880).

⁹ V zvezi z uporabo teh pravil za Severno Irsko glej del C tega obvestila.

1. IZVOZ IZ UNIJE

1.1. Dovoljenja za izvoz v Združeno kraljestvo

V skladu s členom 2(1) Uredbe (ES) št. 116/2009 je treba za izvoz predmetov kulturne dediščine iz Priloge I¹⁰ k navedeni uredbi predložiti izvozno dovoljenje, ki ga izda pristojni organ države članice. Po koncu prehodnega obdobja za izvoz tovrstnih predmetov kulturne dediščine s carinskega območja EU v Združeno kraljestvo, na Kanalske otoke ali Otok Man velja zahteva po predložitvi izvoznega dovoljenja.

1.2. Dovoljenja za izvoz v druge tretje države

V skladu s členom 2(2) Uredbe (ES) št. 116/2009 izvozno dovoljenje izda:

- pristojni organ države članice, na katere ozemlju se je zadevni predmet kulturne dediščine zakonito in dokončno nahajal 1. januarja 1993,
- ali, po tem datumu, pristojni organ države članice, na katere ozemlju se nahaja zadevni predmet bodisi po zakoniti in dokončni odpremi iz druge države članice ali po uvozu iz tretje države ali pa po ponovnem uvozu iz tretje države po zakoniti odpremi iz države članice v tisto državo.

V skladu s členom 2(3) Uredbe (ES) št. 116/2009 izvozna dovoljenja veljajo v vsej Uniji.

Po koncu prehodnega obdobja izvozna dovoljenja, ki jih je izdalo Združeno kraljestvo na podlagi prava Unije, ne veljajo več za pošiljke predmetov kulturne dediščine iz države članice EU v tretjo državo. Kadar mora zaradi tega pristojni organ države članice EU ponovno izdati izvozno dovoljenje, ki ga je prej izdal pristojni organ Združenega kraljestva, se pri ponovni izdaji lahko upošteva predhodno izdano dovoljenje.

2. VNOS IN UVOZ V UNIJO

Člen 3(1) Uredbe (EU) 2019/880, ki **prepoveduje vnos predmetov kulturne dediščine, ki so bili nezakonito izvoženi iz tretje države, v Unijo**, se bo začel uporabljati **28. decembra 2020**. Po koncu prehodnega obdobja bo ta splošna prepoved začela veljati tudi za vnos predmetov kulturne dediščine s poreklom iz Združenega kraljestva ali katere koli druge tretje države, ki so bili nezakonito izvoženi, iz Združenega kraljestva v EU.

Kar zadeva uvoz predmetov kulturne dediščine, ki so bili ustvarjeni ali odkriti v Združenem kraljestvu ali v kateri koli drugi tretji državi, iz Združenega kraljestva v EU, bo **dolgoročno**¹¹ za predmete iz dela B Priloge k Uredbi (člen 4 Uredbe (EU) 2019/880) potrebno **uvozno dovoljenje**, za predmete iz dela C Priloge k Uredbi pa

¹⁰ Na primer pohištvo, starejše od 50 let, ali knjige, starejše od 100 let, katerih vrednost presega 50 000 EUR, in tiskani zemljevidi, starejši od 200 let, katerih vrednost presega 15 000 EUR; glej Prilogo I k Uredbi (ES) št. 116/2009.

¹¹ Po vzpostavitvi centraliziranega elektronskega sistema iz člena 8 Uredbe (EU) 2019/880 in najpozneje do 28. junija 2025, člen 16(2)(b) Uredbe (EU) 2019/880.

bo treba carinskim organom EU predložiti **izjavo uvoznika** (člen 5 Uredbe (EU) 2019/880).

B. POMEMBNE DOLOČBE O LOČITVI IZ SPORAZUMA O IZSTOPU

Člen 47(1) Sporazuma o izstopu določa, da se pod pogoji iz navedenega sporazuma gibanje blaga, ki poteka ob koncu prehodnega obdobja, šteje za gibanje blaga znotraj Unije v zvezi z zahtevami za izdajanje uvoznih in izvoznih dovoljenj po pravu EU.

Primer:

Predmet kulturne dediščine, ki se ob koncu prehodnega obdobja giblje med EU in Združenim kraljestvom, se lahko še vedno vnese v EU ali Združeno kraljestvo, kot če bi šlo za gibanje med dvema državama članicama (tj. dovoljenje se ne zahteva).

C. PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO NA SEVERNEM IRSKEM PO KONCU PREHODNEGA OBDOBJA

Po koncu prehodnega obdobja se uporablja Protokol o Irski/Severni Irski¹². Protokol o Irski/Severni Irski je predmet redne privolitve izvršnega organa in skupščine Severne Irske, pri čemer začetno obdobje uporabe zajema štiri leta po koncu prehodnega obdobja¹³.

Na podlagi Protokola o Irski/Severni Irski se nekatere določbe prava EU uporabljajo tudi za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko. Poleg tega sta se EU in Združeno kraljestvo v Protokolu o Irski/Severni Irski dogovorila, da se, kolikor se določbe EU uporabljajo za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko, Severna Irška obravnava kot država članica¹⁴.

Protokol o Irski/Severni Irski določa, da se Uredba (ES) št. 116/2009 in Uredba (EU) 2019/880 uporabljata za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko¹⁵. To pomeni, da sklicevanje na EU v delih A in B tega obvestila vključuje Severno Irsko, sklicevanje na Združeno kraljestvo pa se nanaša le na Veliko Britanijo. Natančneje povedano, to med drugim pomeni naslednje:

- gibanje predmetov kulturne dediščine iz EU na Severno Irsko ni izvoz za namene Uredbe (ES) št. 116/2009;

¹² Člen 185 Sporazuma o izstopu.

¹³ Člen 18 Protokola o Irski/Severni Irski.

¹⁴ Člen 7(1) Sporazuma o izstopu v povezavi s členom 13(1) Protokola o Irski/Severni Irski.

¹⁵ Člen 5(4) Protokola o Irski/Severni Irski in oddelek 47 Priloge 2 k navedenemu protokolu. Uredba (EU) 2019/880 je bila v navedeno prilogo dodana s Sklepom št. 3/2020 Skupnega odbora z dne 17. decembra 2020.

- gibanje predmetov kulturne dediščine s Severne Irske v tretjo državo ali Veliko Britanijo je izvoz za namene Uredbe (ES) št. 116/2009¹⁶;
- gibanje predmetov kulturne dediščine s Severne Irske v EU ni uvoz za namene Uredbe (EU) 2019/880;
- gibanje predmetov kulturne dediščine iz tretje države ali iz Velike Britanije na Severno Irsko je uvoz za namene Uredbe (EU) 2019/880. Po koncu prehodnega obdobja bo zato **vnos** predmetov kulturne dediščine, ki so bili nezakonito izvoženi iz tretje države, na Severno Irsko, vključno s predmeti, ki se tja odpremijo iz Velike Britanije, prepovedan¹⁷;
- od začetka delovanja centraliziranega elektronskega sistema za uvoz predmetov kulturne dediščine iz členov 8 in 9 Uredbe (EU) 2019/880 in najpozneje do 28. junija 2025:
 - bodo morali subjekti pristojni organ na Severnem Irskem zaprositi za uvozno dovoljenje za predmete kulturne dediščine iz kategorij, navedenih v delu B Priloge k Uredbi, ki se tja uvozijo iz tretje države ali se tja odpremijo iz Velike Britanije;
 - bodo morali subjekti carinskim organom Severne Irske predložiti izjavo uvoznika za predmete kulturne dediščine iz kategorij, navedenih v delu C Priloge k Uredbi, ki se na Severno Irsko uvozijo iz tretje države ali se tja odpremijo iz Velike Britanije.

Vendar Protokol o Irski/Severni Irski izključuje možnost, da Združeno kraljestvo v zvezi s Severno Irsko:

- sodeluje pri odločanju in oblikovanju odločitev Unije¹⁸ ter
- uveljavlja vzajemno priznavanje izvoznih dovoljenj, ki jih je izdalo v zvezi s Severno Irsko¹⁹.

Natančneje povedano, to med drugim pomeni naslednje:

- izvoznega dovoljenja, ki ga je izdalo Združeno kraljestvo v zvezi s Severno Irsko, ni mogoče uveljavljati za pošiljke iz EU v tretjo državo;

¹⁶ Obveznost v zvezi z izvozom iz Uredbe (ES) št. 116/2009 se zahteva v skladu z mednarodnimi obveznostmi Unije (Unescova konvencija o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih iz leta 1970), glej člen 6(1) Protokola o Irski/Severni Irski.

¹⁷ Ta prepoved ne pomeni sistematičnih kontrol, vendar morajo npr. organi Severne Irske v primeru, da so na podlagi obveščevalne dejavnosti obveščeni o sumljivi pošiljki ali med naključnimi kontrolami naletijo na pošiljko nezakonitih predmetov kulturne dediščine, to pošiljko prestreči in sprejeti vse ustrezne ukrepe.

¹⁸ Kadar bo potrebna izmenjava informacij ali medsebojno posvetovanje, bo to potekalo v skupni posvetovalni delovni skupini, ustanovljeni s členom 15 Protokola o Irski/Severni Irski.

¹⁹ Prvi pododstavek člena 7(3) Protokola o Irski/Severni Irski.

- ko centralizirani elektronski sistem za uvoz predmetov kulturne dediščine začne delovati in Združeno kraljestvo v zvezi s Severno Irsko izda uvozna dovoljenja, teh dovoljenj ni mogoče uveljavljati za uvoz iz tretje države v EU.

Splošne informacije so na voljo na spletišču Komisije o pravilih EU o uvozu in izvozu predmetov kulturne dediščine (https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-controls/cultural-goods_en). Te strani bodo po potrebi posodobljene z dodatnimi informacijami.

Evropska komisija
Generalni direktorat za obdavčenje in carinsko unijo